

Besimi dhe Politika (Pjesa 3)

Së pari, PERËNDIA

Përshëndetje miq... gëzohem që jeni bashkuar me ne në festimin e ICF Tirana, do e nis me një pyetje mesazhin sot.

A ke tendencën që t'i gjykosësh njerëzit me syrin e parë? Thjesht sepse bën diçka dhe ia vesh si atribut, 'kështu është ky dhe pikë.' Në fakt këtë e bëjmë me të tjerët por nuk e bëjmë me veten tonë.

Për shembull... Ai/ajo vjen vonë në punë, vjen vonë në shkollë. "Aaaa, e di unë pse vjen vonë ai/ajo. Sepse ai është përtac, është i papërgjegjshëm, i padisiplinuar, të gjithë të këqijat i ka, prandaj vjen vonë."

Pastaj, një ditë të bukur, ti vjen vonë. Dhe ti nuk del para pasqyrës për t'i thënë vetes: "Jam përtac, jam i papërgjegjshëm, i padisiplinuar..." "Jooo, unë s'jam. Unë me gjithë mend erdha vonë, por unë jam familjar, kam fëmijët për të çuar në shkollë dhe i vogli mezi zgjohet."

"Unë erdha vonë se ne jemi 4-5 veta në familje dhe një banjo kemi dhe unë isha i fundit prandaj u vonova."

"Më iku autobuzi këtë herë prandaj." "Më mori një shok që sa kishte ardhur nga Gjermania, prandaj."

"Se unë, unë jam njësh, i organizuar po, i përgjegjshëm po, punën e dua..."

Hë, a është kështu? A e gjete veten? Tjetrin e shikojmë dhe e gjykojmë me të parën dhe nuk duam të shikojmë arsyet PSE, nuk duam të dimë a ka arsye, por t'ia lidhim një gjë me karakterin e tij/saj.

Edhe kur vjen puna te politika, se jemi në pjesën e fundit të serisë, "Besimi dhe Politika," jemi gati të bëjmë të njëjtën gjë:

"Socialistët janë të gjithë të korruptuar dhe pikë, kriminelat janë dhe pikë.

E di unë pse i fituan zgjedhjet ata dhe pikë.

Demokratët janë të pazotë dhe pikë, nuk janë me hapin e kohës, kanë lidera të kohës së vjetër dhe pikë. Prandaj s'i votoi populli, se ata flenë gjumë e pikë."

Tjetri thotë: "Të gjithë janë njësoj dhe pikë. Për këtë arsye nuk votova, sepse 1/2 e popullit votoi. Ata janë mashtrues të gjithë, hajdutë të gjithë; e pashë një politikan, duket hajdut që në çehre, që në fytyrë." Kjo është sjellja tipike, gjykim me syrin e parë, dhe, "E di unë dhe pikë. Se e di unë, s'di gjë ti."

Shiko, ta them një gjë të vështirë prej fillimit, se duhet ta them. Njerëzit e pjekur emocionalisht, njerëzit e mençur dhe të ndjeshëm ndaj të tjerëve, nuk bien viktima të kësaj skeme. Politika i fryn këtij zjarri, i fut njerëzit nëpër kuti dhe i

gjykojmë me shikim të parë. Por ne jemi të zgjuar; le të mos biem pre e këtij lloj modeli. Cili është roli ynë si fëmijë të Perëndisë? Një varg që e përmendëm herën e kaluar ishte te...

Galatasve 6:2 *“Mbani barrët e njëri-tjetrit dhe kështu do të përmbushni ligjin e Krishtit.”*

Kur vjen puna për të zgjedhur, ne zgjedhim të mbajmë barrën e njëri-tjetrit. Ne dëgjojmë më shumë sesa flasim, mësojmë nga cilado parti, por ne duam këdo person. Nuk shikojmë se çfarë kemi ndryshe, shikojmë çfarë kemi të përbashkët. Ne...

Së pari, jemi të ndjeshëm dhe të kuptueshëm.

Sepse zemra e Perëndisë është e tillë, kisha është një fis tjetër njerëzish, sepse duam ashtu si na do Perëndia, pa kushte. Së pari, ecim me parimet e të Parit, Perëndisë.

Sepse ishte kisha që ndryshoi botën, dhe për këto gjëra kemi folur këto tri javë. Jemi në pjesën e fundit të serisë "Besimi dhe Politika". Kisha është vendi më i duhur për të folur për politikën, sepse nuk mbajmë anën e asnjë partie. Dhe sfida jonë nuk është se cila parti janë të krishterët, jo, jo, sfida jonë është...

Të shikojmë çdo gjë me syzet e besimit, jo me syzet e politikës.

Kjo është shumë e vështirë për t'u bërë, sepse pa e kuptuar, jemi ndikuar kaq shumë nga bindjet politike. Por nëse je ndjekës i Jezusit, së pari duhet të vendosësh filtrat e besimit, syzet e besimit, e pastaj syzet e partisë.

Nëse ngatërrojmë bindjet politike me mësimet e Jezusit, po i sjellim një dëm të madh botës që na rrethon.

Sepse Jezusi nuk erdhi për të mbajtur anën e dikujt apo për të kundërshtuar dikë. Ai erdhi për të filluar Mbretërinë e Perëndisë, që me vlerat e saj është shumë ndryshe nga çdo lloj qeverie dhe sistemi.

E di pse them se po sjellim dëm? Sepse nëse vendosim së pari mesazhin politik, nuk po japim mesazhin që ndryshoi botën. Ne jemi ndjekës të Jezusit së pari, jemi pjesë e Mbretërisë së Perëndisë së pari. Themeluesit e kishës së parë, të krishterët e parë, dhanë jetën për këtë gjë. Modeli i tyre, modeli i dashurisë, etikës morale dhe në shumë drejtime të tjera ndryshoi gjithë botën.

Pavarësisht gjithë presioneve dhe persekutimeve, kisha e Krishtit i rezistoi çdo lloji të përpjekjeve për ta shtypur. Kjo po shqetësonte Perandorinë Romake, e cila filloi të vendosë kufizime për të krishterët dhe i detyronte të shpallnin me gojë se Cezari ishte perëndi, duke përdorur metoda të ndryshme për të shtypur

krishtërimin. Megjithatë, ata nuk hiqnin dorë nga mbledhjet për të adhuruar Jezusin e kryqëzuar dhe të ringjallur, sepse mesazhi i Tij ishte shumë i qartë.

Jezusi filloi dhe stabilizoi një lloj të ri mbretërie, dhe çdo person është i ftuar të bëhet pjesë e saj.

Kjo lloj mbretërie po sillte shumë trazira në atë kohë sepse po sillte vlera të reja. Shiko, ne lexojmë letrat e Palit dhe themi: "Sa të bukura, sa të qarta. Sa normale, çfarë parimesh të shkëlqyera!" Por në atë kohë ishin revolucionare dhe sollën shumë tensione.

P.sh. te **Galatasve 3:28** *'Nuk ka as Jude, as Grek, nuk ka as skllav as të lirë, nuk ka as mashkull as femër, sepse të gjithë jeni një në Jezu Krishtin.'*
Vetëm ky varg, a e di se çfarë tensioni solli?

Prit pak, prit pak... as Jude as Grek (në kuptimin e paganëve)? Si? Jemi një? Adhurojmë të njëjtin Perëndi? Janë njësoj si ne? Pali thotë po; ditët ndryshe kanë marrë fund. Kur dikush beson te Krishti, jemi një para Perëndisë. Nuk ka rëndësi kombësia, origjina, ka rëndësi: **A ke zgjedhur Krishtin?**

Të gjithë pranohen njësoj në këtë mbretëri. Të gjithë kanë mëkatuar dhe janë të ndarë nga Perëndia; nëse zgjedhin Krishtin, janë pjesë e Mbretërisë. Nuk ka Jude, nuk ka pagan, nuk ka Grek. Të gjithë kanë vlerë të njëjtë para Perëndisë. Madje edhe skllëverit kanë vlerë të njëjtë. Si? Po, po, çdo njeri. Nuk ka njerëz që janë të lindur për të sunduar dhe disa për të qenë skllëvër. Deri në atë kohë, kjo ishte normale.

Dhe tani ka filluar një mbretëri ku mund të qëndrojnë bashkë, si të njëjtë, i lirë dhe skllav, i pasur dhe i varfër, Jude dhe pagan, dhe të jenë pjesë e të njëjtës kishë? Çfarë lloj mbretërie është kjo? Shumë e çuditshme në ato kohëra.

Fjalët e Jezusit dhe fjalët e Palit ishin shumë revolucionare. Një nga pjesët më të vështira ishte kur Pali thotë se nuk ka ndasi; burri dhe gruaja janë njësoj. Këto gjëra as që kaloheshin në mendje atë kohë.

Skllavëria në atë periudhë nuk ishte si para disa viteve, ku zezakët ishin skllëvër, të bardhët pronarë. Në atë kohë, çdo njeri mund të mbetej borxhli ndaj dikujt dhe përfundonte si skllav. Në këto kushte, gratë shpesh jepeshin si skllëvër dhe nuk kishin asnjë dinjitet, përveç ndonjë gruaje të veçantë në shtresa të larta.

Pali thotë që në këtë mbretëri të re, burri dhe gruaja janë njësoj para Perëndisë. Kur burrat lexonin letrat e Palit, ndoshta i thoshin vetes: "Mos more, Pal, se na

prishe punë; tani do të duhet ta trajtoj gruan time si të njëjtë me mua përpara Perëndisë..." Po shumica e grave në atë kohë nuk dinin të lexonin. Prandaj, burrat ua thoshin vetë porosinë e Palit.

Më vonë, Pjetri shkruan për gratë një gjë tjetër, të pakonceptueshme për atë kohë.

1 Pjetrit 3:7 *'Ju burra, gjithashtu, jetoni me gratë tuaja me urtësi, duke e çmuar gruan si një enë më delikate dhe e nderoni sepse janë bashkëtrashëgimtare me ju të hirit të jetës, që të mos pengohen lutjet tuaja.'*

Çmoje gruan si një enë delikate, nderoje dhe trajtoje me urtësi, sepse jeni bashkëtrashëgimtarë. Nëse e trajton keq, lutjet e tua nuk do të dëgjohen. Ajo është bija e mbretit, prandaj trajtoje me butësi. Krishtërimi i solli dinjitet grave dhe vajzave.

Mos më keqkuptoni, por kjo është arsyeja pse çdo grua dhe vajzë duhet të besojë Jezusin dhe ta ndjekë atë. Parimet e Tij i dhanë dinjitet grave që në shekullin e parë. Sot, këto gjëra na duken normale, por dikur nuk ishte kështu.

Ja si tha Jezusi për këtë lloj mbretërie që po stabilizohej:

Luka 16:16 *'Ligji dhe profetët arrijnë deri në kohën e Gjonit; që atëherë shpallet mbretëria e Perëndisë dhe gjithkush përpiqet të hyjë aty.'*

Deri në kohën e Gjonit, sepse pastaj një mbret i ri ka ardhur dhe po shpall një mbretëri të re, dhe gjërat filluan të ndryshonin. Pjesa e fundit e vargut thotë se "gjithkush përpiqet të hyjë aty." Kjo është për shkak se kjo lloj mbretërie solli norma të reja, vlera të reja, dinjitet të ri. Ndryshuan shumë gjëra. Ishte një lloj tjetër mbretërie kjo që filloi Krishti. Dhe ne jemi të ftuar të jemi pjesë e saj. Jemi përfaqësues të kësaj mbretërie kudo që jemi.

Prandaj do të ishte budallallëk, shumë madje, nëse kisha apo të krishterët do të ndaheshin për shkak të bindjeve politike. Prit pak, mos u shkëput. Shiko çfarë ndodhi.

Pali, që shpalli lajmin e mirë gati në gjithë botën që njihej atëherë, u ekzekutua nga perandori Neron dhe po ashtu Pjetri me kryqëzim. Dhe 45 vjet pas vdekjes së Palit dhe Pjetrit, filloi një përndjekje e madhe ndaj të krishterëve.

Çfarë ndodhi pas vdekjes së dy heronjve të besimit të krishterë? Fitoi Roma? Fituan të gjithë? Krishtërimi u mund? Kisha do të fikej? Jo, krishtërimi po

përhapej më shumë. Shiko se çfarë ndodhi 45 vjet pas vdekjes së Palit. Ishte një guvernator në Azi, në atë që sot quhet Turqi, i quajtur Plini i Riu.

Si i bindur ndaj perandorisë Romake, ai vendosi të shkatërronte kishën dhe të ndalonte përhapjen e krishtërimin, sepse kjo gjë po inatoste zotat e paganëve.

Kështu që i arrestonte, i burgoste. Dhe i shkroi një guvernatori tjetër, i quajtur Trojan, “Çfarë të bëj me të krishterët pasi t’i arrestoj?”

Ndërkohë që priste përgjigjen, filloi të bënte një lloj kërkimi vetë: “Çfarë kanë këta të krishterët që janë kaq të këqij, kaq të rrezikshëm saqë perandoria Romake dëshiron t’i shfarosë ata?” Dhe ja se çfarë gjeti, si e përmblodhi atë që pa nga kërkimi i tij.

Faji i tyre ishte se ata mblidheshin bashkë në ditën e parë të javës para se të binte drita. Ky është faj?

Si mblidhemi ne për të festuar ringjalljen e Jezusit çdo të diel, ata mblidheshin ditën e parë të javës.

Në ato kohë, nuk kishte pushim në fundjavë. Njerëzit punonin nga mëngjesi deri në mbrëmje dhe 7 ditë të javës. Por në fillim të javës, ata mblidheshin herët bashkë, para se të binte drita, dhe adhuronin bashkë.

Prit pak se po mendoj: nëse festimet e kishës sonë do të ishin në orën 5 ose 6 të mëngjesit, sa njerëz do të vinin në atë orar? Por ky është një muhabet tjetër.

Ai tha, “Kur ata mblidhen bashkë, ata këndojnë.” A mund të përbëjë kërcënim këndimi? **Ata i këndonin Krishtin, sikur Ai të ishte Zoti i tyre.**

Shiko, pas mesazhit, ose festimin tjetër, kur këndojmë bashkë dhe ndoshta nuk të pëlqen kënga, mendo për të krishterët e parë 2.000 vjet më parë, që mblidheshin dhe këndonin dhe si e ruajtën besimin e tyre në kushte ekstremisht të vështira.

Shiko këtë tjetër: Arsyeja pse këndonin kur mblidheshin bashkë është se nuk dinin të lexonin. Dhe nuk kishte Bibël të shkruar akoma. Kishte disa nga letrat e Palit që qarkullonin, fragmente ungjilli ose letra të Pjetrit, por kaq, shumë pak Shkrim.

Me anë të këngëve ata mësonin se çfarë besonin; këngët ishin si poema të gjata dhe me shumë kuptim. Sot quhen himne, por në këtë lloj forme, adhuronin dhe fiksonin besimin e tyre me anë të këngëve.

Prit pak, Plini i Riu gjeti edhe diçka tjetër. Në fund të festimit, ata mblidheshin dhe lidhin besën, bënin një betim bashkë. Dhe e di se çfarë rreziku sillte ky lloj betimi? Shumë rrezik. A do ta dëgjosh se për çfarë betoheshin?

“Betohemi që nuk do të vjedhim nga askush! Betohemi që nuk do t’i marrim interesa atij që do t’i japim borxh. Nuk do ta trajtojmë keq as njëri-tjetrin, as nuk do të gënjejmë apo mashtrujmë njëri. Betohemi që nuk do të kryejmë tradhëti bashkëshortore. Betohemi që po e dhamë fjalën do ta mbajmë.”

Si duken këto betime? A duken të rrezikshme për perandorinë? Kush nuk do të donte të kishte njerëz të tillë në lagje? Dhe Plini i Riu mbeti i habitur. *“Si t’i arrestoj unë këta? Këta duken më të mirët që ka fshati, qyteti, lagja.”*

Një gjë që çuditi njerëzit ishte etika dhe kujdesi për njëri-tjetrin, morali në familje, kujdesi për të gjallët dhe për të vdekurit. Sepse shumica adhuronin idhuj dhe zotat që ata adhuronin nuk e vrisnin mendjen se çfarë bënin me njëri-tjetrin, apo me gruan, apo me familjen. Thjesht, këta zotat donin të bëje sakrifica para tyre, të sillje një kurban. Duhej të vije i larë dhe të bëje një pagesë, sepse pjesë e adhurimit ishte dhe orgjia me prostituta që ishin pjesë e adhurimit, gra që ishin të parfumosura dhe të përgatitura për këtë pjesë të adhurimit, dhe ishte seks romantik. Seksi me gruan në shtëpi ishte sa për të bërë kalamaj. Ky ishte një profesion i vjetër, prostitucioni, dhe ishte pjesë e adhurimit të zotërave. Sepse nuk i interesonte kujt për vlera morale, për kujdesin ndaj familjes dhe fëmijëve.

Dhe ja ku na doli një lëvizje e re, që mendojnë se pjesë e festimit, kur adhurojnë Perëndinë, janë edhe vlerat morale. Për herë të parë, përmendet martesë me një grua të vetme dhe ka shumë rëndësi sjellja dhe kujdesi ndaj njëri-tjetrit. Të krishterët ndienin përgjegjësi para Perëndisë për mënyrën se si trajtonin gruan, familjen dhe të tjerët në komunitetin e tyre. Imagjino se çfarë do të ndodhte nëse në çdo komunitet, kur do të mblidheshin një grup të krishterësh, në fund të festimit bënin betim:

- Këtë javë nuk do të mundohem t’i hedh askujt, as njerëzve, as qeverisë.
- Këtë javë nuk do të vjedh, nuk do të gënjej.
- Këtë javë do të jem besnik ndaj gruas, të fejuarës, dashurës time.
- Këtë javë nuk do të zhgënjej njeri, do të jap fjalën dhe do ta mbaj.
- Këtë javë do të dua çdo njeri siç më do Krishti mua.

Si do ishin grupet, lagjet, fshatrat, qytetet ku çdo grup të krishterësh do bënte këto betime?

Këto gjëra Plini i Riu dhe po habitej: Pse këto gjëra kanë zemëruar perënditë? Pse këta njerëz duhet t’i arrestojmë dhe t’i vrasim? Kjo s’ka logjikë. Sepse këta duken të shkëlqyer.

Por klasa e lartë e pa këtë lloj adhurimi dhe këtë lloj lëvizjeje me përçmim. Sepse po rritej komuniteti i krishterë, po forcohej familja dhe po binte industria e prostitucionit. Njerëzit nuk blinin më idhuj dhe hajmali për të adhuruar. Njerëzit nuk po vareshin më nga pronarët, por po lidheshin shumë me njëri-tjetrin.

Për shumicën, kjo Mbretëri me parime të reja, shumë tërheqëse dhe të veçanta, ishte e habitshme. Ata kujdeseshin për njerëzit, nuk i braktisnin fëmijët, nuk e braktisnin të sëmurin, dhe trajtonin çdo njeri me dinjitet. Të krishterët, sa herë

që shikonin një fëmijë të braktisur buzë pyllit, anash lumit, shkonin e merrnin dhe e rrisnin në familjet e tyre të varfëra.

Pyetja që bënte shumica ishte: Kush janë këta njerëz? Këta janë ata që po u japin dinjitet skllavëve, fëmijëve, grave, çdo grupmoshe. Kjo nuk ishte dëgjuar më parë. Por kjo lloj Mbretërie u përhap lirshëm në të gjithë Perandorinë Romake.

Kjo lëvizje ndjek dhe adhuron Krishtin e kryqëzuar dhe beson se Ai u ringjall pas tre ditësh. Ata nuk kishin bindje politike, nuk kishin prona, nuk kishin ushtri, nuk kishin autoritet para perandorisë; ata zbatonin urdhrat e Krishtit:

"Duajeni armikun tuaj, duajeni njëri-tjetrin siç iu do Krishti."

Dhe kjo lëvizje, jo vetëm që mbijetoi, por lulëzoi. Ne, unë, ti që po dëgjon, jemi pjesë e kësaj lëvizjeje. Dhe pastaj ti më thua që partitë po përçajnë Kishën. Si mund të lejojmë diçka apo dikë që të përçajë Kishën?

Nëse ky brez gjeti ura lidhëse me komunitetin ku jetonte, ne nuk kemi asnjë justifikim. Mënyra e re e jetesës së komunitetit të krishterë trazoi një botë të tërë dhe mesazhi i tyre e ndryshoi gjithësinë.

Prandaj, mos të lejojmë gjë që të përçajë Kishën. Si mund të lejojmë që të ndodhin përçarje për gjëra të vogla, kur kjo Kishë e Krishtit është super e veçantë, super e madhe?

Ne jetojmë në bazë të Ligjit të Krishtit. Po, e nderojmë qeverinë, nderojmë bindjet politike të çdo njeriu, POR jo para Ligjit të Krishtit. Sepse Ai ligj na përditëson ndërgjegjen tonë. Të duam njëri-tjetrin siç na do Krishti.

Të mbajmë barrët e njëri-tjetrit...

Galatasve 6:2 *"Mbani barrët e njëri-tjetrit dhe kështu do të përmbushni ligjin e Krishtit."*

Kur mbajmë barrët e njëri-tjetrit, ndodhin gjëra të bukura, jo kur jemi të gjithë në një parti.

Nuk kemi nevojë të kuptojmë çdo gjë apo të biem dakord me çdo gjë që të duam dikë. Le të mos biem dakord politikisht, por le të duam pa kushte. Lutemi për unitet. Le të dëgjojmë, mësojmë, duam.

Dhe së bashku të ndryshojmë vendin tonë, jetë pas jete, familje pas familjeje, pallat pas pallati, lagje pas lagjeje. Sepse ky vend, Shqipëria jonë, një ditë do të thirret me emrin e Zotit Jezus, sepse Kisha e Tij do të jetë kripë dhe dritë në çdo cep të Shqipërisë.

Sepse kështu ndodhi dikur, njëherë e një kohë, kur Jezusi kishte vetëm një grup të vogël djemsh që u shumfishuan aq shumë sa e gjithë perandoria u dorëzua para Krishtërit dhe zgjodhi të besonte edhe ajo vetë. Mesazhi i Krishtit ndryshoi gjithë botën atëherë, dhe ndryshon botën sot.

Le të lutemi.